

Rada
Európskej únie

V Bruseli 17. decembra 2021
(OR. en)

15161/21

**Medziinštitucionálny spis:
2021/0407(COD)**

**ECOFIN 1269
STATIS 57
CODEC 1680**

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	10. decembra 2021
Komu:	Jepppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generálny tajomník Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2021) 776 final
Predmet:	Návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 549/2013 a zrušuje jedenásť právnych aktov v oblasti národných účtov

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2021) 776 final.

Príloha: COM(2021) 776 final

V Bruseli 10. 12. 2021
COM(2021) 776 final

2021/0407 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

**ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 549/2013 a zrušuje jedenásť právnych aktov v oblasti
národných účtov**

(Text s významom pre EHP)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Nariadenie (EÚ) č. 549/2013¹, ktorým sa zaviedol revidovaný európsky systém účtov (ESA 2010), obsahuje koncepčný základ (príloha A) a program prenosu údajov, ktoré sa majú zasielať Eurostatu (príloha B). Od zavedenia ESA 2010 v roku 2014 došlo k vývoju kľúčovej štatistickej klasifikácie, na ktorej je systém založený (nová klasifikácia individuálnej spotreby podľa účelu alebo COICOP²), okrem toho sa zmenili aj potreby používateľov údajov národných účtov.

Komisia sa preto domnieva, že je vhodné zmeniť nariadenie (EÚ) č. 549/2013 s cieľom aktualizovať odkazy na klasifikáciu COICOP a aktualizovať program prenosu údajov tak, aby zodpovedal novým potrebám používateľov.

Komisia sa okrem toho domnieva, že je vhodné zrušiť jedenásť právnych aktov týkajúcich sa predchádzajúceho európskeho systému účtov (ESA 1995)³, keďže uvedené akty už nie sú relevantné.

• Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky

Návrh je v úplnom súlade s existujúcimi štatistickými ustanoveniami právnych predpisov Únie.

• Súlad s ostatnými politikami Únie

Údaje národných účtov, ktoré sa pripravujú a zasielajú podľa nariadenia (EÚ) č. 549/2013, sa vo veľkej miere používajú na účely politiky Únie a navrhovanými revíziami sa zlepši dostupnosť údajov pre používateľov.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Právnym základom pre európsku štatistiku je článok 338 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ). Európsky parlament a Rada v súlade s riadnym legislatívnym postupom prijímú opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby sa štatistiky vypracúvali tam, kde je to nevyhnutné na to, aby Únia mohla plniť svoju úlohu. V článku 338 ZFEÚ sa stanovujú požiadavky na tvorbu európskych štatistík potrebných na vykonávanie činností Únie, pričom dané štatistiky musia spĺňať určité normy nestrannosti, spoľahlivosti, objektívnosti, vedeckej nezávislosti, nákladovej efektívnosti a ochrany dôverných štatistických údajov bez toho, aby viedla k nadmernému zaťaženiu hospodárskych subjektov.

• Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

Zásada subsidiarity sa uplatňuje, pokiaľ návrh nepatrí do výlučnej právomoci Únie.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 549/2013 z 21. mája 2013 o európskom systéme národných a regionálnych účtov v Európskej únii (Ú. v. EÚ L 174, 26.6.2013, s. 1).

² Schválené na 49. zasadnutí Štatistickej komisie Organizácie Spojených národov.

³ Nariadenie Rady (ES) č. 2223/96 z 25. júna 1996 o Európskom systéme národných a regionálnych účtov v Spoločenstve (Ú. v. ES L 310, 30.11.1996, s. 1).

Návrh tohto nariadenia bol vypracovaný s cieľom zachovať relevantnosť systému ESA 2010 z hľadiska jeho koncepčného základu a programu prenosu údajov. Členské štáty konajúce nezávisle nemôžu dostatočne dosiahnuť ciele navrhovaného opatrenia v záujme zabezpečenia porovnateľnosti, spoľahlivosti a úplnosti. Účinnnejšie opatrenia možno prijať na úrovni EÚ na základe právneho aktu EÚ.

Preto môže Únia prijať v tejto oblasti opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 zmluvy.

- **Proporcionalita**

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality: Potrebu aktualizovať odkaz na kľúčovú klasifikáciu a riešiť potreby používateľov v programe prenosu údajov možno uspokojiť tak, že sa nariadenie (EÚ) č. 549/2013 v obmedzenom rozsahu zmení.

V súlade so zásadou proporcionality sa navrhované nariadenie obmedzuje na minimum požadované na dosiahnutie jeho cieľa a neprekračuje rámec nevyhnutný na tento účel.

- **Výber nástroja**

Vzhľadom na cieľ i obsah návrhu a na skutočnosť, že týmto návrhom sa mení existujúce nariadenie, je nariadenie najvhodnejším nástrojom.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia ex post/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Na základe štandardov Komisie sa postupovalo podľa systému Eurostatu na posúdenie existujúcich právnych predpisov vrátane hodnotenia európskeho štatistického programu⁴, pričom tento systém tvoril hlavnú súčasť celého procesu. Okrem toho sa každý rok vykonávajú používateľské prieskumy s cieľom získať lepšie poznatky o používateľoch, ich potrebách a spokojnosti so službami, ktoré poskytuje Eurostat. Výsledky hodnotenia využíva Eurostat na zlepšovanie procesu zostavovania štatistických informácií a svojich štatistických výstupov. Sú zdrojom pre rôzne strategické plány, napríklad pracovný program a plán riadenia.

„Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade o uplatňovaní systému ESA 2010“ bola prijatá 29. júna 2018 [COM(2018) 506 final]. Okrem toho sa uskutočnilo niekoľko stretnutí expertov s členskými štátmi a hlavnými zainteresovanými stranami. Hlavnými zainteresovanými stranami ESA 2010 sú najmä útvary Komisie, členské štáty a organizácie EÚ a medzinárodné organizácie ako ECB a OECD, ktoré boli úzko zapojené do vývoja a diskusií. Odborníci z praxe sa zhodli na tom, že v nariadení o ESA 2010 sú potrebné menšie zmeny. To sa ukázalo po prieskume o prioritizácii, ktorý vykonal Eurostat na začiatku roka 2018, a potvrdilo v záveroch niekoľkých po sebe zasadaúcich expertných skupín pre národné účty, najmä riaditeľov pre makroekonomickú štatistiku a osobitnej pracovnej skupiny pre konzistentnosť medzi doménami ESA 2010.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

S prihliadnutím na skutočnosť, že navrhovaná zmena nariadenia (EÚ) č. 549/2013 by nemala nijaký významný vplyv na spoločnosť ani na ekonomiku (pozri vysvetlenie ďalej), Komisia

⁴ Pozri <http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/evaluation>.

(Eurostat) konzultovala s Výborom pre Európsky štatistický systém, keďže za koordináciu všetkých činností súvisiacich s európskou štatistikou na vnútroštátnej úrovni sú zodpovedné národné štatistické úrady.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

O otázkach, ktoré sú základom návrhu, sa diskutovalo na zasadnutiach skupiny riaditeľov pre makroekonomickú štatistiku (DMES) a jej podskupín v rokoch 2020 – 2021 a uskutočnili sa dve kolá písomných konzultácií. Získali sa príspevky hlavných zainteresovaných strán v útvaroch Európskej komisie a mimo nej (napríklad Európskej centrálnej banky). Okrem toho sa v júni 2021 uskutočnila diskusia s Podvýborom pre štatistiku v rámci Hospodárskeho a finančného výboru.

Výbor pre Európsky štatistický systém (ESSC) na svojom zasadnutí 29. októbra 2021 prijal stanovisko.

- **Posúdenie vplyvu**

Nebolo vykonané nijaké posúdenie vplyvu, keďže návrh nemá významné ekonomické, sociálne ani environmentálne dôsledky a nepredstavuje žiadne dodatočné zaťaženie pre podniky alebo verejnosť.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Návrh spĺňa ciele zjednodušenia podľa programu REFIT, čiastočne synchronizáciou prenosu údajov týkajúcich sa vlastných zdrojov založených na HND s prenosom údajov na iné účely národných účtov, čiastočne vďaka prechodu na ESA 2010 na účely vlastných zdrojov s cieľom zabrániť tomu, aby členské štáty vypracúvali dvojaký súbor účtov, jeden podľa ESA 2010 a jeden podľa ESA 95.

Keďže návrh sa týka iba odborníkov v oblasti národných účtov v členských štátoch, podniky ním nie sú dotknuté.

- **Základné práva**

Neuplatňuje sa.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Žiadne dodatočné rozpočtové zdroje nie sú potrebné.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Keďže základom navrhovaných zmien sú existujúce dobrovoľné prenosi údajov a prenosi založené na džentlmenských dohodách, vykonávanie by bolo obmedzené na začlenenie nových ustanovení do právnych predpisov a bude monitorované podľa zákonných požiadaviek.

- **Vysvetľujúce dokumenty (v prípade smerníc)**

Žiadne

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Návrh sa týka zmeny nariadenia (EÚ) č. 549/2013 v dvoch bodoch:

i) Zmeny prílohy A (koncepčný základ ESA 2010)

Národné účty sú založené na medzinárodne uznávaných štatistických klasifikáciách, ktoré zabezpečujú porovnateľnosť údajov medzi krajinami. Tieto klasifikácie sa pravidelne aktualizujú s cieľom zlepšiť ich relevantnosť pre používateľov. V roku 2018 bola aktualizovaná Klasifikácia individuálnej spotreby podľa účelu (COICOP) a odkazy na COICOP v prílohe A sa musia zmeniť tak, aby sa aktualizovaná klasifikácia zohľadnila.

Táto príležitosť sa využíva aj na aktualizáciu prílohy A s cieľom opraviť menšie textové nekonzistentnosti zistené počas jej vykonávania v členských štátoch.

ii) Zmeny prílohy B (program prenosu údajov ESA 2010)

Vzhľadom na význam údajov národných účtov na účely politiky a širšie potreby používateľov v Európskej únii sa musí zohľadniť vývoj potrieb týchto používateľov. V návrhu sa zohľadňujú uvedené vyvíjajúce sa potreby používateľov, a najmä tieto aspekty:

- rozšírenie dostupnosti vládnej finančnej štatistiky, najmä pokiaľ ide o interakcie s inštitúciami a orgánmi EÚ a štruktúru dlhu verejnej správy,
- poskytnutie aktualizovaného právneho základu pre prenos štvrtročných nefinančných účtov za verejnú správu v lehote $t + 3$ mesiace; členské štáty zasielajú údaje na dobrovoľnom základe,
- zlepšenie včasnosti prenosu niektorých tabuliek, napríklad prenos ročných finančných účtov v lehote $t + 4$ mesiace a prenos údajov COFOG v lehote $t + 11$ mesiacov, čo má uľahčiť ich využívanie v politických procesoch,
- zlepšenie konzistentnosti medzi tabuľkami, najmä zmenou termínov na prenos štvrtročných údajov o nefinančných sektorových účtoch,
- vytvorenie právneho základu pre dobrovoľný prenos štatistiky, ktorú členské štáty zasielali v minulosti na základe džentlmenských dohôd, napr. rýchle odhady HDP a zamestnanosti v lehote $t + 30$ a $t + 45$ dní.

V návrhu sa takisto stanovuje zlepšenie dostupnosti metaúdajov sprevádzajúcich údaje národných účtov a zlepšenie konzistentnosti údajov medzi tabuľkami, najmä v prípade štvrtročných údajov.

Okrem toho sa v návrhu využíva príležitosť zrušiť jedenásť právnych aktov, ktoré sa týkajú bývalého Európskeho systému účtov (ESA 1995) a od zavedenia ESA 2010 už nie sú relevantné.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,**ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 549/2013 a zrušuje jedenásť právnych aktov v oblasti
národných účtov**

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 338 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskej centrálnej banky⁵,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 549/2013⁶, ktorým sa zaviedol revidovaný Európsky systém účtov (ESA 2010), obsahuje referenčný rámec spoločných štandardov, vymedzenia pojmov, klasifikácií a účtovných pravidiel pre zostavovanie účtov členských štátov na štatistické účely Únie, aby bolo možné získať porovnateľné výsledky medzi členskými štátmi.
- (2) V prílohe A k nariadeniu (EÚ) č. 549/2013 sa stanovuje metodika zostavovania účtov členských štátov.
- (3) Počas uplatňovania nariadenia (EÚ) č. 549/2013 sa v prílohe A k uvedenému nariadeniu zistili menšie textové nekonzistentnosti a uvedené nekonzistentnosti by sa mali opraviť.
- (4) Príloha B k nariadeniu (EÚ) č. 549/2013 („program prenosu údajov“) obsahuje súbor tabuliek s údajmi národných účtov, ktoré sa majú zasielať na účely Únie v stanovených lehotách.
- (5) Program prenosu údajov národných účtov by sa mal aktualizovať, aby sa zohľadnili meniace sa potreby používateľov a nové priority politik, ako aj vývoj nových ekonomických činností v Únii.
- (6) Na 49. zasadnutí Štatistickej komisie OSN sa preskúmala a schválila revidovaná klasifikácia individuálnej spotreby podľa účelu (COICOP 2018) ako medzinárodne akceptovaný štandard. V nariadení (EÚ) č. 549/2013 sa v prílohe A aj v prílohe B odkazuje na predchádzajúcu klasifikáciu (COICOP 1999), a preto by sa tieto odkazy mali aktualizovať.

⁵ Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].

⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 549/2013 z 21. mája 2013 o európskom systéme národných a regionálnych účtov v Európskej únii (Ú. v. EÚ L 174, 26.6.2013, s. 1).

- (7) Nariadenie (EÚ) č. 549/2013 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.
- (8) Po nadobudnutí účinnosti nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 549/2013 a (EÚ) 2019/516⁷ už nie je relevantných jedenásť právnych aktov založených na predchádzajúcom európskom systéme účtov zavedenom nariadením Rady (ES) č. 2223/96⁸. Opatrenia stanovené v tomto nariadení by mali nahradiť opatrenia stanovené v nariadeniach Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 359/2002⁹, (ES) č. 1267/2003¹⁰, (ES) č. 1392/2007¹¹, (ES) č. 400/2009¹², (ES) č. 1221/2002¹³, (ES) č. 501/2004¹⁴ a (ES) č. 1161/2005¹⁵, nariadení Rady (ES) č. 1222/2004¹⁶ a nariadení Komisie (ES) č. 264/2000¹⁷ a rozhodnutiach Komisie 2002/990/ES¹⁸ a 98/715/ES¹⁹. Uvedené akty by sa preto mali zrušiť.
- (9) Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. septembra 2024, aby sa zhodovalo s dohodnutým časovým plánom pre harmonizované benchmarkové revízie národných účtov v členských štátoch. To nebráni členským štátom, aby svoje štatistiky zostavovali v súlade so zmenenými prílohami už pred uvedeným dátumom všeobecného uplatňovania.
- (10) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to vytvorenie spoločných štatistických noriem, ktoré umožnia tvorbu harmonizovaných údajov národných účtov, nemožno uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov a možno ich lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, Únia môže prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/516 z 19. marca 2019 o harmonizácii hrubého národného dôchodku v trhových cenách, ktorým sa zrušuje smernica Rady 89/130/EHS, Euratom a nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 1287/2003 (nariadenie o HND) (Ú. v. EÚ L 91, 29.3.2019, s. 19).

⁸ Nariadenie Rady (ES) č. 2223/96 z 25. júna 1996 o Európskom systéme národných a regionálnych účtov v Spoločenstve (Ú. v. ES L 310, 30.11.1996, s. 1).

⁹ Nariadenie (ES) 359/2002 Európskeho parlamentu a Rady z 12. februára 2002, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (ES) č. 2223/96, pokiaľ ide o používanie ESA 95 pri stanovení finančných príspevkov členských štátov do vlastných zdrojov vychádzajúcich z DPH (Ú. v. ES L 58, 28.2.2002, s. 1).

¹⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1267/2003 zo 16. júna 2003, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (ES) č. 2223/96 s ohľadom na časové obmedzenie na zasielanie hlavných agregátov národných účtov, pokiaľ ide o výnimky týkajúce sa zasielania hlavných agregátov národných účtov a pokiaľ ide o zasielanie údajov o zamestnanosti v odpracovaných hodinách (Ú. v. EÚ L 180, 18.7.2003, s. 1).

¹¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1392/2007 z 13. novembra 2007, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (ES) č. 2223/96, pokiaľ ide o zasielanie údajov národných účtov (Ú. v. EÚ L 324, 10.12.2007, s. 1).

¹² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 400/2009 z 23. apríla 2009, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (ES) č. 2223/96 o Európskom systéme národných a regionálnych účtov v Spoločenstve, pokiaľ ide o vykonávacie právomoci prenesené na Komisiu (Ú. v. EÚ L 126, 21.5.2009, s. 11).

¹³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2002 z 10. júna 2002 o štvrťročných nefinančných účtoch pre verejnú správu (Ú. v. ES L 179, 9.7.2002, s. 1).

¹⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 501/2004 z 10. marca 2004 o štvrťročných finančných účtoch verejnej správy (Ú. v. EÚ L 81, 19.3.2004, s. 1).

¹⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1161/2005 zo 6. júla 2005 o zostavovaní štvrťročných nefinančných účtov podľa inštitucionálneho sektora (Ú. v. EÚ L 191, 22.7.2005, s. 22).

¹⁶ Nariadenie Rady (ES) č. 1222/2004 z 28. júna 2004 týkajúce sa zostavenia a prenosu údajov o štvrťročnom verejnom dlhu (Ú. v. EÚ L 233, 2.7.2004, s. 1).

¹⁷ Nariadenie Komisie (ES) č. 264/2000 z 3. februára 2000 o vykonávaní nariadenia Rady (ES) č. 2223/96 týkajúceho sa krátkodobej štatistiky verejných financií (Ú. v. ES L 29, 4.2.2000, s. 4).

¹⁸ Rozhodnutie Komisie zo 17. decembra 2002 (2002/990/ES), ktorým sa ďalej objasňuje príloha A k nariadeniu Rady (ES) č. 2223/96, pokiaľ ide o zásady pri meraní cien a objemov na národných účtoch [oznámené pod číslom dokumentu C(2002) 5054].

¹⁹ Rozhodnutie Komisie z 30. novembra 1998 (98/715/ES), ktorým sa zjednodušuje príloha A k nariadeniu Rady (ES) č. 2223/96 o Európskom systéme národných a regionálnych účtov v Spoločenstve, pokiaľ ide o zásady merania cien a objemov [oznámené pod číslom dokumentu K(1998) 3685].

o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.

(11) Uskutočnili sa konzultácie s Výborom pre európsky štatistický systém,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Príloha A k nariadeniu (EÚ) č. 549/2013 sa mení textom uvedeným v prílohe 1 k tomuto nariadeniu.

Článok 2

Príloha B k nariadeniu (EÚ) č. 549/2013 sa nahrádza prílohou 2 k tomuto nariadeniu.

Článok 3

Právne akty uvedené v prílohe 3 k tomuto nariadeniu sa zrušujú.

Článok 4

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 1. septembra 2024.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda*

*Za Radu
predseda*